

Представено от Агенция „Пътна инфраструктура“ уведомление за инвестиционно предложение „Автомагистрала „Русе – Велико Търново“

Във връзка с представено от Агенция „Пътна инфраструктура“ уведомление за инвестиционно предложение (ИП) „Автомагистрала „Русе – Велико Търново“, на основание чл. 5, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС, обн. ДВ., бр. 25 от 18 март 2003 г., посл. изм. и доп. ДВ., бр. 12 от 12.02.2016 г.), Министерство на околната среда и водите (МОСВ) информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

1. ИП предвижда изграждане на нова автомагистрала с габарит Г29, която да бъде основна транспортна връзка, свързваща предвидения втори мост над р. Дунав между Република България и Румъния при гр. Русе и гр. Велико Търново с прилежащите му главни транспортни коридори - път I-4 (Е772) и бъдещ участък от АМ „Хемус“.

Съгласно представената информация в уведомлението, са предложени три варианта на трасе на автомагистралата с габарит Г29, условно наречени „червен вариант“, „зелен вариант“ и „син вариант“. Дължината на „синия вариант“ е около 121 км, на „червения вариант“ е приблизително 131 км, а на „зеления вариант“ е приблизително 132 км. При строителството на автомагистралата при различните варианти се предвижда изграждане на тунели, мостове, пътни възли, налага се реконструкция на съществуващи съоръжения на техническата инфраструктура и усвояване на различни по размер площи при отделните варианти.

Така заявено ИП попада в обхвата на Приложение № 1 на ЗООС - т. 22.2 „строителство на автомагистрали и пътища I клас“ и на основание чл. 92, т. 1 от ЗООС подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). На основание чл. 94, ал. 1, т. 2 от ЗООС, компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е министърът на околната среда и водите.

2. Във връзка с представеното уведомление, МОСВ обръща внимание, че съгласно разпоредбата на чл. 82, ал. 3 от ЗООС, когато за осъществяване на ИП трябва да се развият и други, свързани с основния предмет на оценка, спомагателни или поддържащи дейности, те също се включват в изискващата се оценка.

3. Предвид внесеното уведомление за горепосоченото ИП, на основание чл. 4а от Наредбата за ОВОС, е извършена проверка относно допустимостта на ИП спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) на Дунавски район. Съгласно становище с изх. № 1582/17.02.2016 г. на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (копие от което прилагаме за съобразяване), ИП е допустимо от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите и зоните за защита, заложени в ПУРБ на Дунавски район.

4. По отношение на намиращите се в близост предприятия/съоръжения, класифициирани по реда на глава седма, раздел I от ЗООС до предложените три варианта:

4.1. за „син“ вариант:

4.1.1. от към км 96 + 000 до км 98 + 000 е разположено предприятие с висок рисков потенциал ДА „Държавен резерв и военновременни запаси“ – В. Търново, Петролна база Поликраище, с. Поликраище за съхранение на петролни продукти. Предприятието отстои на ≈ 400 м от горецитирания участък. От наличната документация на предприятието се констатира, че зоните на въздействие при евентуална голяма авария в предприятието не се очаква да надхвърлят територията на площадката.

4.1.2. от към км 46 + 000 до км 45 + 000 е разположено предприятие с висок рисков потенциал “Дунарит” АД, гр. Русе – Складова база “Две Могили”. Предприятието отстои на \approx 600 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

МОСВ обръща внимание, че **отстоянията са приблизителни**. По данни на оператора на Складова база “Две Могили”, при възникване на голяма авария първата зона е разположена непосредствено на мястото на аварията и има граници на поражение до **200 метра**, а втората зона (в която се очакват сериозни поражения) е с граници на поражение до **400 метра**.

4.1.3. от към км 41 + 500 е разположено предприятие с висок рисков потенциал “Ф + С - Агро” ООД, гр. Русе. Предприятието отстои на \approx 700 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

4.1.4. от към км 47 + 500 до км 47 + 000 е разположено предприятие с нисък рисков потенциал “Органика България” ЕООД, с. Баташница, община Две Могили, Област Русе. Предприятието отстои на \approx 700 м от участъка. От наличната документация на предприятието се констатира, че зоните на въздействие при евентуална голяма авария в предприятието не се очаква да надхвърлят територията на площадката.

4.2. за „червен“ вариант и „зелен“ вариант:

4.2.1. от към км 15 + 000 до км 13 + 500 км е разположено предприятие с висок рисков потенциал “Дунарит” АД, гр. Русе – Складова база “Басарбово”. Предприятието отстои на \approx 600 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

Измерените **отстоянията са приблизителни**. По данни на оператора на Складова база “Басарбово”, при възникване на голяма авария първата зона на поражение е до **200 метра**, а втората зона (в която се очакват сериозни поражения) е с граници на поражение до **400 метра**.

4.2.2. от към км 70 + 500 до км 70 + 000 е разположено предприятие с нисък рисков потенциал “Б – Контакт” ООД. Предприятието отстои на \approx 400 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

4.2.3. от към км 71 + 000 до км 70 + 500 са разположени предприятие с висок рисков потенциал “Булмаркет” ООД, гр. Бяла и предприятие с нисък рисков потенциал “Джи ти ей петролеум” ЕООД, гр. Бяла. Предприятията отстоят на \approx 600 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

4.3. за „червен“ вариант, „зелен“ вариант и „син“ вариант:

4.3.1. от към км 2 + 500 до км 4 + 000 км е разположено предприятие с висок рисков потенциал “Дунарит” АД, гр. Русе – основна площадка – землището на с. Николово. Предприятието отстои на \approx 1 200 м от участъка. При преглед на документацията на предприятието, се установи, че при евентуална голяма авария, зоните на въздействие няма да засегнат участъка.

По повод на гореизложеното, при изборът на подходящ вариант следва да се вземе предвид непосредствената близост на предприятия с висок рисков потенциал до участък:

1. „син“ вариант от към км 46 + 000 до км 45 + 000, който преминава на \approx 600 м до “Дунарит” АД, гр. Русе – Складова база “Две Могили”;
2. „червен“ вариант и „зелен“ вариант от към км 15 + 000 до км 13 + 500 км, които преминават на \approx 600 м до “Дунарит” АД, гр. Русе – Складова база “Басарбово”.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

ИП попада под разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр.73/2007 г., изм. и доп.) и за него следва да бъде извършена оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ по реда глава трета от Наредбата за ОС.

След извършена проверка по приложената документация и цифров модел относно местоположението на елементите на ИП спрямо границите на защитени територии и защитени зони е установено, че:

- „червен вариант“ - пресича защитени зони BG0000609 „Река Росица“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000282 „Дряновска река“, BG0000608 „Ломовете“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включени в списъка, приет от Министерския съвет с Решение № 122/2007 г. (обн., ДВ, бр. 21/2007 г.), и защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД – 562/ 05.09.2008 г., изменена със Заповед № РД – 382/19.04.2013 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр.84/2008 г. и бр.50/2013 г.).

- „зелен вариант“ - пресича защитени зони BG0000609 „Река Росица“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000282 „Дряновска река“, BG0000608 „Ломовете“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, както и защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици.

- „син вариант“ - пресича защитени зони BG0000213 „Търновски височини“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000282 „Дряновска река“, BG0000231 „Беленска гора“, BG0000608 „Ломовете“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включени в списъка приет от Министерския съвет (МС) с Решение № 122/2007 г. (обн., ДВ, бр. 21/2007 г.) и защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици.

- част от трасето на автомагистралата с габарит Г29 по „зелен вариант“, преминава през защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) - Природен парк „Русенски Лом“, обявен като Народен парк със Заповед № 567/ 26.02.1970 г. на МГТП, изменена със Заповед № 586/08.06.1983 г. на КОПС при МС, видоизменена със Заповед № 580/17.06.1986 г. на КОПС при МС, прекатегоризиран в Природен парк със Заповед № РД-794/19.08.2002 г. на МОСВ. Съгласно чл. 31, ал. 1, т. 9 от ЗЗТ, на територията на парка се забраняват „действия и строителство, които не са разрешени със заповедта за обявяване на парка, плана за управление на парка и устройствените и технически планове и проекти“. Съгласно приетия с Решение № 539/ 06.06.2005г. на МС, (обн., ДВ, бр. 50/2005 г.) План за управление на природния парк „Русенски Лом“ частта от трасето по „зелен вариант“ попада в „Зона за опазване на обекти на Културно-историческото наследство и местообитания на видове с висок природозащитен статус“, в която предвид т. 3.3.3. строителството на пътища не е разрешено.

Извършената проверка по реда на чл. 39, ал. 2 във връзка с чл. 12, ал. 2 и ал. 4 от Наредбата за ОС установи, че:

- предложените три варианта за реализация на ИП са допустими спрямо режима на защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици, въведен с посочената по-горе заповед за обявяването й.

- реализирането на ИП е допустимо спрямо режима на природен парк „Русенски Лом“, определен със ЗЗТ, заповедта за обявяването му и Плана за управлението му само при условие, че трасето на „зелен вариант“ се измести извън границите на парка.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която реализацията на ИП **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, включително птици, предмет на опазване в описаните защитени зони, поради следните

МОТИВИ:

1. Предложените три варианта на трасе преминават през защитена зона BG0002025 „Ломовете“ за опазване на дивите птици, което е свързано с усвояване на различни по големина участъци и предполага унищожаване и фрагментиране на местообитанията на видовете птици, предмет на опазване в зоната.

2. Предвидените дейности по изграждането и поддръжката на магистралата, която преминава през водни течения е възможно да предизвикат изменение на ключови местообитания за опазване на водолюбиви и водоплаващи птици, предмет на опазване в ЗЗТ BG0002025 „Ломовете“.

3. При реализацията на ИП се пресичат реки, канали и други водни обекти, поради което се очаква пряко и косвено отрицателно въздействие върху параметрите на местообитания на видовете, обитаващи и свързани с водната среда безгръбначни, риби и бозайници, предмет на опазване в защитени зони BG0000213 „Търновски височини“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000282 „Дряновска река“, BG0000231 „Беленска гора“, BG0000608 „Ломовете“ и BG0000213 „Търновски височини“.

4. Вероятно е пряко въздействие - унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони BG0000213 „Търновски височини“, BG0000609 „Река Росица“, BG0000610 „Река Янтра“, BG0000282 „Дряновска река“, BG0000231 „Беленска гора“, BG0000608 „Ломовете“, BG0000213 „Търновски височини, попадащи в обхвата на въздействие на предложените три варианта на трасе на пътя, фрагментация и трансформация на природни местообитания и местообитания на видове, поради навлизане на чужди, рудерални/синантропни и инвазивни видове.

5. Реализацията на ИП е свързана с различно по продължителност и интензивност беспокойство на животинските видове, включително птици, и прогонване от местообитанията им, поради засилено антропогенно и техногенно натоварване.

6. Предвид характера на ИП съществува вероятност от въздействието „бариерен ефект“ по отношение на миграционни коридори (хранителни, размножителни, сезонни, вертикални и хоризонтални), значими на животните, предмет на опазване в зоната, включително и генетична изолация на populациите.

7. Има вероятност от сблъсък или прегазване на пътя и от там до промяна в структурата и числеността на populациите на животните, включително птици, предмет на опазване в горецитираният ЗЗТ.

8. При реализиране на ИП е възможно генериране на емисии, замърсяващи компонентите и факторите на околната среда (водите, въздуха, почвите, вредни физични фактори-шум и др.), както и отпадъци, във вид и количества, които могат да окажат

значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони.

9. Възможно е кумулативно въздействие от едновременната реализация на настоящото ИП и други ИП/ППП със сходен или с различен характер, попадащи в обхвата на засегнатите защитени зони, като карieri, транспортна и електропреносна инфраструктура и пр.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 39, ал. 5 от Наредбата за ОС, за ИП „Автомагистрала “Русе – Велико Търново“, следва да бъде изгoten доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ), като приложение към доклада по ОВОС, съгласно чл. 34 от същата Наредба.

Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Копие на писмото е изпратено до РИОСВ - Русе, РИОСВ - Велико Търново, Басейнова дирекция „Дунавски район“ – Плевен, община Русе, община Иваново, община Две могили, община Борово, община Ценово, община Бяла, община Полски Тръмбеш, община Горна Оряховица и община Велико Търново.

/отговорено от МОСВ на 23.02.2016 г./